

Granskning av visselblåsning

Sveriges Riksbank – fullmäktiges revisionsfunktion

KPMG AB

2021-04-29

Antal sidor 5

Sveriges Riksbank – fullmäktiges revisionsfunktion
Granskning av visseblåsning
KPMG AB
2021-04-29

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	2
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Uppdrag och syfte	2
2.2.1	Förutsättningar och begränsningar i uppdraget	2
2.3	Metod	3
3	Analys	4
3.1	Beskrivning av förändringar	4
3.1.1	Innan förändring	4
3.1.2	Efter förändring	4
3.2	Analys av förändringarna	4
3.3	Några reflektioner	5
3.3.1	Begreppet funktion	5
3.3.2	Uppdrag och arbetsuppgifter	5

1 Sammanfattande bedömning

Vår bedömning är att avskaffandet av titlarna Compliancechef och Informationssäkerhetschef inte påverkar dessa rollers förutsättningar och möjligheter att utföra deras olika uppdrag och efterleva deras syften.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Den 15 december 2020 mottog Riksbanksfullmäktiges revisionsfunktion en visseblåsning från en person som uttryckte oro för en försvagning av de oberoende rollerna compliancechef och informationssäkerhetschef inom Riksbanken. Visseblåsningen hänvisade till att nya instruktioner antagits av direktionen under hösten (2020) för dessa roller.

2.2 Uppdrag och syfte

Syftet med uppdraget är att utvärdera om huruvida de av direktionen beslutade förändringarna avseende, avskaffandet av titlarna Compliancechef och Informationssäkerhetschef, påverkar dessa rollers förutsättningar och möjlighet att utföra sitt uppdrag och efterleva deras syfte. Förändringarna har dels inneburit att det inte längre ska finnas någon särskild complianceplan, utan att den planen är integrerad med riskenhetens årsplan (verksamhetsplan), se vidare avsnitt 3.

2.2.1 Förutsättningar och begränsningar i uppdraget

Vid tidpunkten för granskningen har tertialrapport 1 ännu inte avlämnats som är den första rapporteringen som upprättas efter förändringen i instruktionen. Vidare har vi fått muntliga uppgifter om att en särskild verksamhetsuppföljning kommer att upprättas där riskenhetens aktiviteter kommer att kunna följas upp och spåras.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts som en kombination av dokumentationsanalys och intervjuer med relevanta medarbetare från berörda funktioner.

Vi har tagit del av följande dokumentation:

- Verksamhetsplan RIE 2021, 2020 och 2019
- Aktivitetsplanering RIE 2021
- Förklaring till klustring RIE VP 2021 och läsanvisning till RIE VP 2021 till DIR-A 8 dec
- RIE tertialrapport T1, T2 och T3 2020
- Regelefterlevnadsfunktionens aktivitetsplan 2021
- Complianceplan 2019 och 2020
- Instruktion för Riksbanken december 2019 och oktober 2020 (ny instruktion)
- PM – Motivering till förändringar i instruktionen
- Beslutsunderlag instruktionen 2020

Intervjuer har genomförts med:

- Riskchef, Annika Odelros
- Regelefterlevnadsspecialist (medarbetare inom regelefterlevnadsfunktionen), Agniezska Arshamian
- Före detta compliancechef, Anna Willbe
- Tf. före detta compliancechef, Eva Forssell
- Informationssäkerhetsansvarig, Kevin Aytap
- Chefsjurist, Dag Edvardsson
- Förste vice riksbankschef och direktionsledamot, Cecilia Skingsley
- Chef för internrevisionen, Simon Rörborn
- Avdelningschef STA, Anders Vredin

3 Analys

Nedan följer två avsnitt, 3.1 som behandlar de förändringar som har skett i *Instruktion för Sveriges Riksbank* och 3.2 som ger uttryck för några reflektioner kopplat till om förändringarna har medfört en ändamålsenlig tydlighet i organisationen avseende rollernas uppdrag.

3.1 Beskrivning av förändringar

3.1.1 Innan förändring

- i. Compliancechef och informationssäkerhetschef är placerade organisatoriskt inom riskenheten. Ansvarsområden för båda titlarna beskrevs i instruktionen för Riksbanken.
- ii. Compliancechef ska upprätta en separat complianceplan för beslut av direktionen separat från riskenhetens årsplan (verksamhetsplan).
- iii. Compliancechef och informationssäkerhetschef ska löpande informera direktionen om sina iakttagelser.

3.1.2 Efter förändring

- i. Titeln chef utgår och compliancechef blir **regelefterlevnadsfunktion**, där titeln för medarbetare inom funktionen benämns "regelefterlevnadsspecialist". Informationssäkerhetschef blir **informationssäkerhetsansvarig**. Organisatoriskt är de fortfarande placerade inom riskenheten. Ny, kortare beskrivning av ansvarsområden för regelefterlevnadsfunktion och informationssäkerhetsansvarig finns i ny instruktion. Samtidigt har beskrivningen av riskchefens ansvarsområden utökats.
- ii. Direktionen ska besluta om en årsplan för riskenheten som beaktar Riksbankens samtliga riskområden.
- iii. Regelefterlevnadsfunktionen har möjlighet att vid behov rapportera regelefterlevnadsrelaterade iakttagelser direkt till direktionen. Informationssäkerhetsansvarige ansvarar för att följa upp och utvärdera verksamhetens styrning av informationssäkerhet och väga utfallet mot aktuell hotbild. Resultatet ska rapporteras till direktionen minst årligen. Riskchefen ska löpande informera direktionen om iakttagelser och oberoende bedömning av risknivån.

3.2 Analys av förändringarna

Inom Riksbanken är det tydligt att titeln chef är synonymt med personalansvar. Detta var en av de bidragande faktorerna till att titlarna compliancechef och informationssäkerhetschef avskaffades då båda rollerna ligger inom riskenheten som har en enhetschef, riskchefen. Regelefterlevnadsfunktion (före detta compliancechef) ska i och med förändringen inte längre ta fram en egen årsplan för beslut i direktionen utan det tas fram en gemensam årsplan för riskenheten.

Vi bedömer att avskaffandet av titlarna inte påverkar rollernas möjlighet att utföra dess uppdrag eller syfte med grund i:

- de båda rollerna har fortfarande möjlighet att rapportera direkt till direktionen
- den nya gemensamma årsplanen (2021) påvisar inte att aktiviteter för regelefterlevnad bortprioriterats
- såsom de intervjuade beskriver och upplever rollerna, regelefterlevnadsfunktionen och informationssäkerhetsansvarig, kan vi inte se att rollen i sig ändrat karaktär eller inriktning

3.3 Några reflektioner

Under vår granskning har vi identifierat några reflektioner som vi gärna delar med oss och som Riksbanken eventuellt kan beakta i det fortsatta arbetet med att utveckla regelefterlevnadsfunktionen och informationssäkerhetsansvaret.

3.3.1 Begreppet funktion

Begreppet "funktion" (regelefterlevnadsfunktion) har införts utan vidare förklaring i instruktionen vad det innebär att vara en funktion. Vad det innebär att vara en funktion placerad inom en enhet och hur en chef för samma enhet ska förhålla sig till denna funktion skulle kunna förtydligas.

3.3.2 Uppdrag och arbetsuppgifter

Det framgår inte tydligt vad regelefterlevnadsfunktionen har för ansvar i instruktionen eller vilka arbetsuppgifter funktionen tilldelats. Det finns några beskrivna arbetsuppgifter och ansvarsområden utspritt i olika styrdokument och regelefterlevnadsspecialisten har själv genomfört en mappning över vilka dokument som anger ett ansvar. Detta har lett fram till en aktivitetsplan, där regelverksefterlevnadsspecialisten har gjort en tolkning av vilka aktiviteter som ska genomföras under året. Ett förtydligande av regelefterlevnadsfunktionens uppdrag och arbetsuppgifter skulle kunna formuleras i ett sammanfattande dokument.